

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang” tillatt.

37. årg.

Bergen, Torsdag 27. desember 1951

Nr. 52

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Utlandet: Til Danmark, Sverige og Island kr. 10.00, ellers kr. 16.00 pr. år.
Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang”s telefoner 16 932, 14 850.
Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt”.

NORGES FISKERIER 1951.

	1951		1950		1949		1948		1947	
	Foreløpig		Endelige tall		Endelige tall		Endelige tall		Endelige tall	
	Mengde tonn	Verdi 1000 kr.								
1. Vintersild	*888 006	*144 556	771 306	113 461	567 467	88 166	819 583	125 889	494 270	77 635
2. Fetsild	79 972	18 967	29 662	7 279	21 766	4 658	17 945	3 221	20 319	3 756
3. Småsild	208 825	30 416	72 947	11 562	101 086	13 144	87 832	11 834	47 121	6 541
4. Fjordsild	1 103	564	1 389	554	2 107	892	1 750	716	2 870	852
5. Nordsjøsil	1 325	456	3 589	1 111	3 204	1 370	5 598	3 514	4 169	1 841
6. Islandssild	17 000	14 300	11 214	8 041	25 897	18 564	23 911	18 189	21 694	17 945
7. Brisling	9 006	8 652	5 613	4 208	9 453	7 538	7 246	5 521	7 645	5 324
8. Skrei	*149 758	*75 879	108 612	47 985	90 947	34 469	110 552	37 328	206 025	63 618
9. Biprodukter av skrei	*27 428	*25 472	19 434	12 826	14 796	9 640	15 613	8 464	28 608	15 369
10. Loddetorsk	*21 744	*10 395	22 553	8 884	22 431	7 774	25 239	6 956	23 093	6 767
11. Biprodukter av loddetorsk	*2 730	*2 211	2 633	1 493	2 242	1 407	2 389	1 175	1 748	752
12. Banktorsk	} 67 000	35 081	44 245	22 327	34 669	14 757	23 379	9 333	21 203	8 299
13. Fjordtorsk			20 192	9 961	28 018	12 927	19 577	9 271	19 461	9 345
14. Biprodukter av annen torsk			5 100	3 995	4 193	3 260	3 642	2 438	2 397	1 251
15. Sei	56 008	18 470	67 682	17 246	61 412	17 312	58 757	16 726	41 750	12 445
16. Hyse	16 026	8 221	18 285	9 260	21 020	10 379	25 209	12 217	14 645	7 267
17. Lange	} 12 938	6 248	6 351	3 538	3 234	1 457	4 675	2 115	9 095	3 775
18. Brosme			4 864	1 737	4 131	1 366	4 683	1 466	5 647	1 681
19. Kveite			4 237	9 015	6 089	13 453	5 705	11 867	5 209	10 839
20. Blåkveite	2 296	1 134	1 853	889	197	91	1 877	770	1 409	557
21. Steinbit	5 476	1 988	5 424	1 892	2 777	881	1 305	467	1 919	680
22. Uer	1 926	1 437	3 159	1 400	2 461	1 857	3 471	2 334	2 589	1 586
23. Pigghå	11 470	2 537	7 500	2 047	6 350	1 777	4 659	1 244	6 091	1 539
24. Flyndre	1 579	1 979	1 870	2 311	1 680	2 030	1 489	1 754	1 662	2 014
25. Makrell	} 18 160	8 314	10 206	4 490	12 570	6 155	9 994	5 908	12 810	7 083
26. Pir			157	63	1 280	662	3 029	1 763	1 783	800
27. Makrellstørje			5 041	7 101	1 712	1 430	2 563	3 707	368	443
28. Håbrann	772	1 049	1 358	1 969	1 251	1 555	1 915	2 023	2 824	2 252
29. Hummer	827	5 832	969	6 625	862	5 680	721	4 529	850	5 264
30. Reker	2 475	7 050	2 312	6 554	2 092	6 110	1 855	5 677	1 920	5 451
31. Krabbe	3 653	1 933	2 744	1 489	8 738	5 477	7 489	4 356	6 866	3 456
32. Annet	24 124	21 570	18 551	16 694	18 310	16 507	18 095	18 977	13 190	14 183
I alt	1646 005	474 822	1 278 668	346 039	1 084 358	312 514	1 317 811	336 270	1 031 521	299 537

* Endelige tall.

Oversikt over fisket i 1951.

Oppgavene over utbyttet av fisket i 1951 i foranstående tabell og omtalen av årets resultater nedenfor er av delvis midlertidig karakter. Dette skyldes at oppgavene er avsluttet på et så vidt tidlig tidspunkt, at fisket ennå var i gang. Talloppgavene for 1951 er basert på meldinger om fisket som er kommet inn i årets løp samt på midlertidige årsoppgaver fra salslagene. En antar imidlertid at avvikelsene fra det endelige resultat ikke er vesentlige.

Fiskeriene som et samlet hele i 1951 har satt en ny rekord med et fangstutbytte på 1 646 005 tonn, som er 25 pst. eller 328 194 tonn mer enn i det tidligere rekordår 1948, og hele 367 337 tonn mer enn i 1950. De viktigste årsaker til at økningen ble så omfattende var at vintersildfisket ga et rekordmessig utbytte, dessuten at fet- og småsildfisket ga langt større utbytte enn vanlig i de senere år og at skreifisket ble betydelig større enn både i 1950, 1949 og 1948.

Vintersildfisket ble det største enkeltfiskeri med et fangstutbytte på 888 006 tonn (9 548 000 hl á 93 kg), som er 116 701 tonn mer enn i 1950 og 68 423 tonn mer enn i det tidligere rekordår 1948. Især storsildsesongen ble vellykket med fiske, som i motsetning til året før kunne foregå uten driftsstans av tvungen art. Under vårsildfisket, som ble mindre tilfredsstillende, var fiskeforholdene på flere måter mindre gunstige.

Fet- og småsildfisket slo også meget godt til og store tyngder av sild sto nærmere land enn tilfellet har vært i andre år etter krigen. Samlet fangstmengde av begge slag ble 288 787 tonn — 186 178 tonn mer enn i fjor. I hektoliter utgjør kvantumet 3 105 239 hl, hvorav 859 807 hl fetsild og 2 245 432 hl småsild. Det har gjennom hele året vært ganske betydelige forekomster av sild av fetsildstørrelse (d. v. s. færre enn 20 stk. pr. kg). Den har hovedsakelig opptrådt i blanding med småsild. I det hele var også småsilden helst av de storfalne typer i 1951, da fortrinsvis i siste halvår, idet det tradisjonelle mussafiske (10—13 sentimeter) uteble nesten helt og dermed skapte en kjedelig situasjon for hermetikkindustrien.

Skreifiskeriene ga et samlet utbytte på 149 758 tonn, som er 41 146 tonn mer enn i 1950. Årsaken til at utbyttet ble så stort var et vellykket fiske i Lofoten med fangst på 115 339 tonn mot gjennomsnittlig i årene 1930/50 86 320 tonn. Under Lofot-fisket ble det drevet et utvidet snurpenotfiske på basis av konsesjoner. Det deltok 507 snurpelag med samlet fangst på 67 041 tonn skrei.

Loddetorskefisket var omtrent på høyde med fisket de to foregående år.

Det kan pekes på at sildefisket ved Island og brislingfisket ga betydelig større utbytter enn året før. Av islandssild ble det fisket 17 000 tonn beregnet fersk vare (146 269 tnr. tilvirket sild) mot 11 214 tonn i 1950 og av brisling 9006 tonn mot 5613 tonn i 1950.

Årets makrellfiske ble rekordartet på grunn av et uventet og stort fiske i Trøndelag. Fangstmengden av makrell og pir utgjorde 18 160 tonn mot 10 362 tonn i 1950. Også fisket etter makrellstørje, som må regnes til våre nyere fiskerier, ga rekordutbytte. Det ble fisket 5041 tonn mot i det tidligere beste år 1949 2563 tonn og i 1950 bare 1712 tonn. De beste distrikter var Hordaland, det nordlige av Nordland samt Troms. Et annet fiske som skilte seg ut med større utbytte enn i noe annet etterkrigsår var pigg-håfisket med en fangstmengde på 11 470 tonn mot 7500 tonn i 1950.

Ved forrige nyttårsoppgjør kunne en peke på den store utvikling som hadde funnet sted i fisket etter steinbit på grunn av øket etterspørsel fra fryseindustrien. Dette ga 5476 tonn mot 5424 tonn i 1950, og 2754 tonn i 1949.

Bankfisket på de nærmere banker var noe større enn i 1950 når det gjelder lange og brosme, hvorav det ble fisket tils. 12 938 tonn mot 11 655 tonn året før. Derimot var utbyttet av kveite mindre med 4237 tonn mot 6089 tonn i 1950.

Fiskeriene etter torsk i fjerne farvann med trål og line er inkludert i postene banktorsk og fjordtorsk i tabellen. Også disse fiskerier ga større utbytte enn i 1950. Således har trålerne hatt en bedre sesong enn i nevnte år, likedan har linefisket ved Vest-Grønland vært større med større deltakelse. Også bankfisket på Islands-bankene viste økning.

Et av de fiskerier som viser avgjort tilbakegang fra 1950 var seifisket med en årsfangst på 56 008 tonn mot 67 682 tonn i 1950. Dette skyldtes flere samvirkende ugunstige forhold. Håbrannfisket viser også tilbakegang, nemlig fra 1358 tonn i 1950 til 772 tonn i 1951. Det var mindre deltakelse enn vanlig i dette fiske, men det var også vanskelig å treffe på store forekomster av fisk på de vanlige fangstplasser.

For øvrig er det ikke noe å bemerke til fisket etter andre sorter fisk og etter skalldyr. Utbytterne må anses som normale og variasjonene kan tilskrives alminnelige fiskerimessige årsaker.

Den meget store kvantumsrekord etterfølges som

**Fisk brakt i land i Møre og Romsdal fylke i tiden
1. januar—15. des. 1951.**

Fiskesort	Mengde	Anvendelse				
		Iset	Saltet	Hermetikk	Hengt	Fiske-mel
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk ¹⁾	1 658	1 328	315	1	1	13
Sei	²⁾ 5 435	1 974	1 266	93	2 075	27
Lyr	150	148	—	—	2	—
Lange	4 070	262	3 630	—	178	—
Blålange	268	1	263	—	4	—
Brosme	3 084	284	2 378	—	422	—
Hyse	1 395	1 395	—	—	—	—
Kveite	1 393	1 393	—	—	—	—
Gullfl., rødsp...	26	26	—	—	—	—
Smørflyndre ...	22	22	—	—	—	—
Uer	72	72	—	—	—	—
Skate og rokke	410	410	—	—	—	—
Annen fisk	166	153	5	—	8	—
Håbrand	100	100	—	—	—	—
Pigghå	2 132	2 129	—	—	1	2
Makrellstørje ..	269	218	—	51	—	—
Hummer	139	137	—	2	—	—
Reker	81	57	—	24	—	—
Krabbe	485	120	—	365	—	—
I alt	21 355	10 229	7 857	536	2 691	42
Herav til:						
Ålesund	10 978	5 301	5 599	78	—	—
Kristiansund N.	1 450	1 189	30	—	191	40
Smøla	1 212	319	3	130	760	—
Bud—Hustad .	801	321	379	91	10	—
Ona—Bjørnsund	531	313	218	—	—	—
Bremsnes	1 915	653	41	19	1 200	2
Haram	386	196	22	168	—	—
Søre Sunnmøre	2 667	1 027	1 513	49	78	—
Grip	505	196	—	1	308	—
Kornstad	910	714	52	—	144	—

¹⁾ Ålesund utenom oppsynstiden. ²⁾ Herav 31 tonn levende.

Leverkvanthum 16 605 hl. Rogn 224 hl.

rimelig kan være av en ny verdirekord for fiskeriene. Fisket i 1951 er beregnet å ha en verdi på førstehånd av kr. 474 822 000, som er kr. 128 783 000 mer enn i 1950, som innehadde den tidligere største verdi. Verdien av fisket i 1948, som er den tredjestørste en har hatt var kr. 336 270 000.

Den betraktelige verdiøkning i forhold til 1950 skyldes selvsagt først og fremst den store økning i fangstmengde, men i noen utstrekning også prisstigninger på fisk og sild. Gjennomsnittsprisen på skrei lå eksempelvis på 50,7 øre pr. kg sløyd fisk mot 44,2 øre i 1950. Førstehåndsprisen på vintersild ble gjennomsnittlig kr. 15,14 pr. hl mot kr. 13,68 i 1950.

Det kan også nevnes at det var fastsatt høyere priser på fet- og småsild samt på brising enn i 1950, liksom prisnivået for de fleste øvrige fiskesorter lå noe høyere.

Den samlede verdi av vintersildfisket utgjorde kr. 144 556 000 som er kr. 31 095 000 mer enn i 1950 og kr. 18 667 000 mer enn i 1948. Til sammenligning kan det nevnes at verdien av skreifisket inkl. biprodukter ble kr. 101 351 000 og verdien av skrei og loddetorskefisket tilsammen kr. 113 957 000, mot i 1950 kr. 70 475 715.

Verdien av fetsild er beregnet til kr. 18 966 800 og av småsild til kr. 30 415 500 mot i 1950 henholdsvis kr. 7 279 468 og kr. 11 561 742.

Det må antas at mange av fiskerne gjennomgående har hatt godt driftsutbytte under fisket i 1951. De store fangstmengder gjenspeiler seg også i landets eksport av fiskevarer, som har utbrakt større pengebeløp enn noengang før.

For øvrig vises det til tabellen.

Et så omfattende kvantumsutbytte som i 1951 kan en neppe regne med årligårs. Praktisk fiske er en ømfintlig næring, som påvirkes både av naturforholdene og konjunkturmessige forhold. Imidlertid synes det som om noen av de viktigste fiskerier nå er inne i en relativt god periode. Bestanden av vintersild er sannsynligvis så rik at den i alle fall kan gi grunnlag for at like stort fiske som i 1951. Bestanden av skrei ligger for tiden gunstig an med et par rikere årganger som vil prege fisket. Fet- og småsildfiskeriene har alltid vært usikre og høyst variable fiskerier, hvor årsaksforholdene for et stort eller lite fiske er mindre klarlagte. Selv med årets store kvantum av disse sildesorter har en imidlertid ikke nådd opp i førkrigstidens rekordfangster. Når det gjelder sildefiskeriene vil formentlig også behovsforholdene på markedene kunne influere direkte på fangstintensiteten.

Abonner på „Fiskets Gang“!

CAGLIARI-SALT

— Topp-produktet for tilvirkingen —

Leveres i skipslaster
over hele Norge

JOHANNES ØSTENSJØ & CO. A/S

HAUGESUND

SALMON DYB & CO. A.S - EGRSUND

Eksport av Fersksild, Saltsild og Fisk

Tlf. 333, 334, 335 Laks, Hummer, Reker Tel.adr.: Sildedyb

Statens Fryseri Ålesund

Etablert 1920

Isfabrikk. Kjølelager. Spesielle kjølelagre for klippfisk. Sild- og fiskfryseri. Eksport av frossen sild, fisk og kvalbiff.

Telegramadr.: Frostprodukt Telefon 3144

Betjening døgnet rundt

Ut-
landet.

Lavere makrellproduksjon enn ifjor i Kalifornia.

Makrellfisket og hermetikkproduksjonen den 1. oktober da hovedparten av snurperne tok fatt på sardin fisket var mindre i Kalifornia i år enn i fjor. Nevnte dato var det i Los Angeles—Long Beachdistriktet levert 42 485 tonn mot 44 555 tonn i fjor i samme tidsrom. Det var blitt pakket 693 388 kasser herm. makrell mot 753 447 kasser i fjor. Totalpakningen for hele Kalifornia i fjor utgjorde 1 393 563 kasser.

Markedet for makrell i begynnelsen av oktober var bare delvis fast. Høye naturell fob. veskysten ble notert i \$ 4,75 til 5,—. Jackmackerell ble notert i \$ 6,25 til 6,50. Ovale eksportpaknete i tomat saus noteres i \$ 7,—. (Pacific Fisherman — november 1951).

Kurs i fiskerifag for studenter o.a.

Dersom det melder seg tilstrekkelig mange deltakere vil det våren 1952 bli satt i gang et kurs i fiskerifag i Bergen. Kurset vil bli arrangert i samarbeid mellom Fiskeridirektoratet, Norges Handelshøyskole og Universitetet i Bergen. Det vil ta til 4. februar og varer ca. 10 uker.

Som deltakere kan opptas personer med høyere utdannelse — i første rekke studenter eller kandidater — som allerede arbeider i eller tar sikte på å arbeide i fiskerinæringen, fiskeriforskningen eller fiskeriadministrasjonen.

Deltakere som ikke bor i Bergen eller som må betale vikar i sin post i kurstiden kan gjøre rekning med stipend.

Meldingsfrist 20. januar 1952. Melding sendes kursets leder amanuensis H. Tambs-Lyche, adr. Biologisk Station, Espegrend, som også gir nærmere opplysninger om kurset.

Ilandbrakt fisk til Tromsø i tiden 1. januar—15. des. 1951.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse				
		Iset	Filet	Saltet	Hengt	Fiske-mel
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	147	43	74	19	11	—
Sei	329	93	199	7	—	30
Brosme	30	2	—	25	3	—
Hyse	123	74	15	31	3	—
Kveite	51	51	—	—	—	—
Gullflyndre	12	12	—	—	—	—
Smør flyndre	4	4	—	—	—	—
Uer	63	63	—	—	—	—
Steinbit ..	90	8	59	—	—	23
Makr.størje	90	70	20	—	—	—
Annen	23	21	1	1	—	—
Reker	360	360	—	—	—	—
I alt	1 322	801	368	83	17	53

378 hl lever, 29 hl rogn, hvorav 16 hl iset.

Kokkeskeid for fiskarar.

Ved Statens Fiskarfagskule, Florø, vert det frå 1. februar 1952 sett i gong eit nytt 5 månadars kokkeskeid for opplæring av byssepersonale for fiskarflåten. Elevane får fritt opphald i internat og fri opplæring. Dei får dekt kostnader i samband med reisa til og frå skulen. Læreboøker må dei betala sjølve.

For opptaking krev ein attest for fartstid på dekkafarty etter fylte 15. år med teneste i byssa. Vidare krev ein dåps- eller fødselsattest, vitnemål frå folkeskulen, attest for god framferd frå lensmann og helseattest av ny dato. Nerare opplysning kan ein få ved å venda seg til skulen. Søknad om opptaking skal sendast beinveges til skulen innan 15. januar 1952.«

Engelsk mål og vekt omgjort til norsk:

1 pund = 0,454 kg

1 cwt = 50,8 »

1 stone = 6,35 »

1 kit = 10 stones

1 cran = 170,47 liter

1 gallon = 4,54 »

1 tonn = 1016 kg

1 barrel sild = 121,2 liter

UTBYTTET AV VÅRE KRABBEFISKERIER

Av Per Kvavig

I årene etter siste verdenskrig har vi sett en kraftig utvikling av krabbefisket, som nå går inn blant våre viktigste fiskerier med millionutbytte pr. år.

Årsaken hertil er prisstigningen og bedre avsetningsmuligheter på grunn av utbyggingen av hermetikkindustrien, som er den største avtager av krabbefangstene.

Det ilandbrakte kvantum i krigsårene var, i følge opplysninger fra Fiskeridirektoratets kontor for statistikk, etc. — betraktelig mindre enn årene umiddelbart før. Under krigen lå fangstmengden pr. år på mellom 2 og 4 mill. stykker, mens det i årene før ble fanget ca. 6 mill. stykker.

I 1941 steg prisen til kr. 0,20 gjennomsnittlig pr. stykke, — fra kr. 0,09 som var stykkprisen i 1940. — Mellom 1941 og 1949 steg denne prisen hvert år og nådde maksimum med kr. 0,31 pr. stykke. I 1950 var gjennomsnittsprisen kr. 0,27.

Som en konsekvens viser verdien av totalutbyttet for 1941 sterk økning. I 1940 var verdien 278 000 kroner mens den i 1941 steg til 553 000 kroner.

Før den tid (1914—1940) ga 1939 den høyeste verdi med 471 000 kroner. Fra 1941 til 1949 har utbyttet vist stigende tendens, til tross for, som nevnt, at kvantumet under krigen var mindre.

I 1946 øker totalkvantum til bortimot 8 mill. stykker, — og det økonomiske utbytte av krabbefisket passerer for første gang millionen (1,8 mill. kroner). — Inntil 1949 var vi vitne til en jevn og sterk stigning både med hensyn til kvantum som verdi, — for så i 1950 å falle ned til ca. 1/4 av kvantum og 1/4 av verdien av fjorårets fiske.

I 1934 tok krabbefisket på Møre og Romsdal seg sterkt opp. Det øket fra 490 000 stykker i 1933 til over 3 mill. i 1934. Siden dette år har Møre og Romsdal vært viktigste leverandør — unntatt årene 1938, 1939 og 1950, da kvantum fra Sør-Trøndelag var større.

Før 1934 hadde Sogn og Fjordane førsteplassen, mens Møre og Romsdals andel i utbyttet var bagatellmessig.

Den prosentvise fordeling av utbyttet i 10-årsperioden 1941—1950 ser avrundet slik ut:

Skagerak-kysten	Rogaland	Hordaland	Sogn og Fj.
2 pst.	5 pst.	11 pst.	16 pst.
Møre	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland
37 pst.	22 pst.	2 pst.	5 pst.

Sogn og Fjordane	363	—»—	(1812)
Møre og Romsdal	1104	—»—	(6862)
Sør-Trøndelag	2147	—»—	(4596)
Nord-Trøndelag	281	—»—	(1129)
Nordland	545	—»—	(1299)

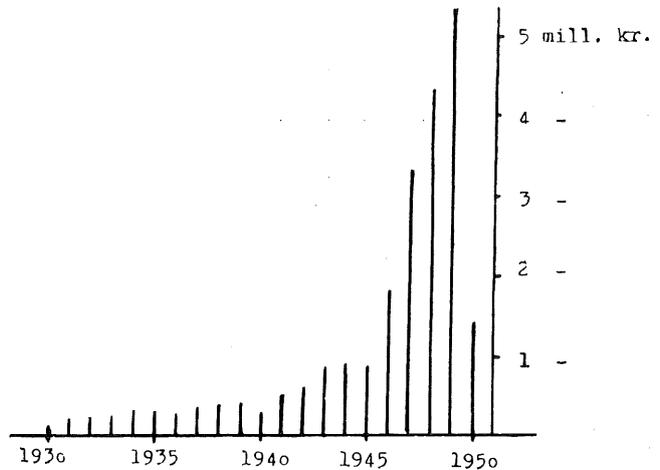

Fig. 2. Krabbefiskets økonomiske utbytte. 1930 - 1950.

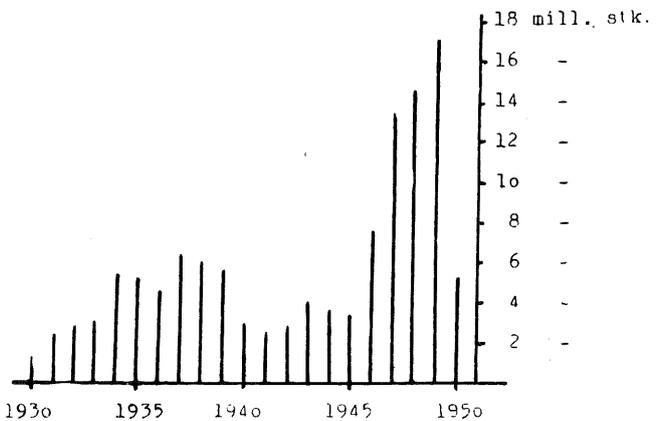

Fig. 1. Mengdeutbyttet av krabbefisket. 1930 - 1950.

Nordland fylke kommer her med første gang i 1946, og for Nord-Trøndelags vedkommende skyldes prosenten vesentlig fangsten i 1949.

Det sterke fall i utbyttet for 1950 gjør seg gjeldende i alle fylker, men tydeligst i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane, der utbyttet av fangsten i dette år var ca. 1/6 av utbyttet i 1949.

Sør-Trøndelag hadde i 1950 større utbytte enn Møre, 2,1 mill. stk. mot 1,1 mill. stk.

Fylkesvis var fordelingen i 1950 følgende — med tallene for 1949 i parentes:

Rogaland	420 tusen stk.	(479)
Hordaland	629	—»— (1298)

Nokolai Dahl
TRONDHEIM

Kvalitetsprodukter av sild og fisk.
Fryseri. Frysetunnel ÷ 40° C. 1000 m² fryserom.
Fryseteknisk avdeling.